

Forord

Begge bogens forfattere har i de sidste 10 år i deres arbejde beskæftiget sig med forbrugernes forsikringsproblemer og derigennem konstateret, at hovedparten af spørgsmål og klager vedrører familieforsikringen. Dette er der ikke noget overraskende i, da familieforsikringen er den mest udbredte forsikringsart i Danmark.

Af en meningsundersøgelse foretaget af AIM for Forsikringsoplysningen i foråret 1985 fremgår, at 90% af danske husstande har en familieforsikring. Det ses videre, at en fjerdedel af de spurgte udtaler, at de ved for lidt om denne forsikring, og 70% af dem synes, at det er deres egen skyld.

Det er vort håb, at denne bog vil hjælpe til at udbrede kendskabet til og forståelsen af familieforsikringen.

Bogen fremtræder som en kommentar til en »gennemsnitspolice«, og det er første gang, dette er blevet forsøgt.

Vi har anført de almindeligste vilkår, som derefter punkt for punkt er kommenteret mest på basis af praksis. Det er således muligt for en forsikringstager at finde frem til netop hans eller hendes konkrete problem.

For folk, der i det daglige beskæftiger sig med forsikring, skulle der også være noget at hente, nemlig ud for de enkelte vilkår en gennemgang af relevante fortolkninger – igen på basis af praksis.

Med praksis tænker vi især på kendelser afsagt af Ankenævnet for Forsikring, men også på domme og responsa. Der er i de 10 år, siden Ankenævnet startede i 1975, afsagt ca. 9.800 kendelser, heraf 1.250 offentliggjorte. Ca. 500 af disse har drejet sig om familieforsikring. Denne bog omtaler de 360. De øvrige har været gentagelser. Vi har iøvrigt omtalt nogle få utrykte kendelser.

Af hensyn til bogens tekniske færdiggørelse har vi ikke kunnet medtage kendelser og andet materiale senere end maj 1985.

Vi siger tak til cand. jur. Michael S. Wiisbye for hjælpen med registret, til sekretær Kate Gawinetski for tålmodig skrivning af manuskriptet og til sekretær Hanne Englev, som har hjulpet til hermed. Alle har de brugt deres fritid herpå.

København i september 1985.

Jørgen Gawinetski

Henning Jønsson

Indholdsfortegnelse

1. Kapitel. Hvad handler bogen om. 11
2. Kapitel. Hvilke personer dækker forsikringen. 13
3. Kapitel. Hvor dækker forsikringen. 16
4. Kapitel. Indboforsikring. Hvilke genstande er dækket. 22
5. Kapitel. Indboforsikring. Hvilke skader er dækket. 33
 - Afsnit 1. Brand, lynnedslag og eksplosion. 35
 - Afsnit 2. Kortslutning. 40
 - Afsnit 3. Tilsodning. 43
 - Afsnit 4. Nedstyrtning af luftfartøj. 44
 - Afsnit 5. Vand og andre væsker, der strømmer ud. 44
 - Afsnit 6. Storm. 48
 - Afsnit 7. Dybfrostskader. 52
 - Afsnit 8. Færdselsuheld og overfald. 55
 - Afsnit 9. Tyveri. 60
 - A. Indledende bemærkninger. 61
 - B. Tyveridækningen for de forskellige indbogenstande. 62
 - C. Indbrudstyveri. 64
 - D. Simpelt tyveri. 74
 - E. Tyveri fra bil m.m. 83
 - Afsnit 10. Hærværk. 88
 - Afsnit 11. Ran og røveri. 90
 - A. Ran. 90
 - B. Røveri. 96
 - Afsnit 12. Pludselig skade. 97
 - Afsnit 13. Redningsudgifter, flytteomkostninger og merudgifter ved fraflytning. 99

6. Kapitel. Indboforsikringen. 102
Hvorledes beregnes erstatningen. 102
Afsnit 1. Selve opgørelsen. 102
Afsnit 2. Forskellige opgørelsesmuligheder. 114
Afsnit 3. Renter. 117
7. Kapitel. Rejsegodsforsikringen. 119
8. Kapitel. Ansvarsforsikringen. 126
Forsikringsvilkår. 127
Afsnit 1. Almindelige erstatningsretlige begreber. 130
Afsnit 2. Hændelige skader (eksempler). 133
Afsnit 3. Uagtsomme skader (eksempler). 135
Afsnit 4. Forsætlige skader (eksempler). 136
Afsnit 5. Gæstebudsskader. 138
Afsnit 6. Skader forvoldt ved udøvelse af tjeneste i skadelidtes interesse. 141
Afsnit 7. Børns ansvar. 145
A. Mindre børn. Forældres tilsynspligt. 145
B. Større børn. 147
C. Trafikskader. 148
D. Legeskader. 148
E. Skoleskader. 150
F. Piffingerskader. 152
G. Ildspåsættelse. 152
H. Forsætlige skader forvoldt af børn under 14 år. 152
Afsnit 8. Sindsyges ansvar. 153
Afsnit 9. Sportsskader. 154
Afsnit 10. Ansvarsforsikringens almindeligste undtagelsesbestemmelser 155
A. Ansvar, der udelukkende støttes på aftaler. 155
B. Ansvar for både. 155
C. Ansvar for skade forvoldt under beruselse. 156

- D. Ansvar for skade forvoldt med forset. 156
E. Ansvar for forurening. 156
F. Varetagtsklausulen. 156
G. Ansvar for benyttelse af motorkøretøjer. 162
H. Ansvar for skader forvoldt ved flyvning. 163
I. Ansvar for hunde. 163
Afsnit 11. Hvordan bør man forholde sig, hvis der rejses erstatningskrav. 163
9. Kapitel. Retshjælpsforsikringen.
Indledning. Oversigt. De fire hovedbetingelser. 165
Afsnit 1. Der skal være en forsikringsdækket tvist. (bet. 1). 167
Afsnit 2. Friprocesspørgsmålet skal være afklaret. (bet. 2). 171
Afsnit 3. En advokat skal have påtaget sig sagen. (bet. 3). 174
Afsnit 4. En anmeldelse skal indgives til selskabet, og i et vist omfang godkendes af dette. (bet. 4). 176
Afsnit 5. Visse typer af sager undtagne, selv om de fire hovedbetingelser er opfyldte. 179
Afsnit 6. Ikke alle omkostninger dækket af forsikringen. 184
Afsnit 7. Der er dækningsmaksimum. 190
Afsnit 8. Det tidsmæssige problem. Hvornår er tvisten opstået. 192
Afsnit 9. Særlige regler, specielt for familieforsikringen. 194

10. Kapitel. Glas- og kummeforsikringen. 198

11. Kapitel. De generelle fællesbestemmelser. 202
Afsnit 1. Anmeldelse af skaden. 202

- Afsnit 2. Præmiens betaling. 205
- Afsnit 3. Flytning og risikoforandring. 208
- Afsnit 4. Opsigelse (og ændring) af forsikringen. 210
- Afsnit 5. Forældelse. 212
- Afsnit 6. Renter. 214
- Afsnit 7. Uenighed med selskabet. Klagemuligheder. 215

Forsikringsbetingelser for retshjælpsforsikring. 219

Forkortelser. 225

Litteraturliste. 226

Register over ankenævnskendelser, domme m.v. 227

Stikordsregister. 233

KAPITEL 1

Indledning

Hvad handler bogen om

Familieforsikringen er – som nævnt i forordet – den mest udbredte forsikring i Danmark, idet mere end 90% af alle husstande er omfattet af en sådan forsikring, hvorfor det meste af befolkningen er dækket heraf.

Selve forsikringen kaldes noget forskelligt af de enkelte forsikringsselskaber, f.eks. »Privat forsikring«, »Hus- og hjemforsikring«, »Hjemforsikring« o.a., men disse betegnelser betyder ikke, at dækningerne er forskellige. I nærværende bog bruges betegnelsen Familieforsikring.

Familieforsikringen er i virkeligheden en sammensætning af flere forsikringer, der blot er kombinerede i én police, således at den samlede forsikring dækker en gennemsnitsfamilies behov.

Tidligere tegnede man forsikringer for de enkelte risici for sig: ansvarsforsikring, brandforsikring, vandskadeforsikring og tyveriforsikring, men det kan i dag ikke lade sig gøre.

De fleste familieforsikringer indeholder en *indboforsikring*, som omfatter de typiske skader, familiens indbo og andre løse ejendele kan komme ud for: brand i vid forstand, tyveri, hærværk, vandskade, storm m.v. Endvidere indeholder den *ansvarsforsikring*, *rejsegodsforsikring*, *retshjælpsforsikring*, en dækning mod visse *færdselsskader*, og nogle policer også *glas- og kummeforsikring*.

De fleste mennesker interesserer sig først for deres forsikringer, når de har brug for dem, dvs. når skaden er sket, og da viser det sig ofte svært at finde ud af, om der i det hele taget er dækning for skaden, og hvor meget man har krav på i erstatning hos forsikrings-selskabet.

I de følgende kapitler vil derfor blive gennemgået de typiske vilkår i en forsikring, og derefter vil disse blive forklaret i selve teksten.